

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2022

1103/2022

Laki ryhmäkannelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ryhmäkannelain (444/2007) 1 §:n 1 momentti, 4 §, 7 §:n 1 momentti ja 8 §:n 1 momentti, sekä
lisätään 1 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, sekä lakiin uusi 1 a, 2 a, 4 a–4 c, 15 a ja 18 a § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kuluttaja-asiamiehen toimivallan mukaisessa laajuudessa kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisen riita-asian käsittelyyn ryhmäkanteena.

Lakia sovelletaan myös kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista ja direktiivin 2009/22/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2020/1828, jäljempänä *edustajakannedirektiivi*, tarkoitettujen vaatimusten käsittelyyn ryhmäkanteena. Lakia ei kuitenkaan sovelleta edustajakannedirektiivissä tarkoitettuja kieltotoimenpiteitä koskevien vaatimusten käsittelyyn.

1 a §

Vireillepano-oikeus toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa

Tässä laissa säädetään myös 4 a §:ssä tarkoitettun oikeutetun yksikön oikeudesta nostaa edustajakannedirektiivissä tarkoitettu hyvitystoimenpidettä koskeva edustajakanne toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

2 a §

Ryhmäkanteen rahoitus

Ryhmäkanteen ulkopuolinen rahoittaja ei saa olla ryhmäkanteen vastaajan kilpailija tai vastaajasta riippuvainen. Rahoittaja ei saa vaikuttaa kantajan ryhmäkanteen käsittelyn puitteissa tekemiin päätöksiin kuluttajien yhteisten etujen kannalta haitallisella tavalla.

Jos ilmenee perusteltuja epäilyjä, että ryhmäkanteen rahoittaja on ryhmäkanteen vastaajan kilpailija tai vastaajasta riippuvainen taikka pyrkii vaikuttamaan kantajaan epäasianmukaisesti 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, kantajaa on kehotettava määrääjassa toimittamaan tuomioistuimelle selvitys kanteen rahoituksesta ja mahdollisista korjaavista toimenpiteistä. Kantajalle on samalla ilmoitettava, että kanne voidaan jättää tutkimatta,

HE 111/2022
LaVM 20/2022
EV 204/2022

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2020/1828 (32020L1828); EUVL L 409, 4.12.2020, s.1

jos kantaja ei noudata kehotusta. Tuomioistuimen on jätettävä kanne tutkimatta, jos ilmenee, että rahoitus on järjestetty 1 momentin vastaisesti eikä kantaja ole korjannut tilannetta, taikka jos kantaja ei toimita selvitystä kanteen rahoituksesta.

4 §

Kanneoikeus

Jäljempänä 4 a §:ssä tarkoitettu oikeutettu yksikkö panee kantajana vireille ryhmäkanteen ja käyttää siinä asianosaisena puhevaltaa.

4 a §

Oikeutettu yksikkö

Tässä laissa tarkoitettuja oikeutettuja yksiköjä ovat:

- 1) kuluttaja-asiamies valvontavaltaansa kuuluvassa asiassa;
- 2) sääntömääräiseen tarkoitukseensa kuuluvassa asiassa kuluttajien yhteisiä etuja edistävä järjestö, jonka oikeusministeriö on nimennyt oikeutetuksi yksiköksi tässä laissa tarkoitettuja ryhmäkanteita varten;
- 3) sääntömääräiseen tarkoitukseensa kuuluvassa asiassa toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa edustajakannedirektiivissä tarkoitettuja rajat ylittäviä edustajakanteita varten nimetty oikeutettu yksikkö, joka on merkitty edustajakannedirektiivin 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun luetteloon.

4 b §

Oikeutettu yksikkö rajat ylittäviä edustajakanteita varten

Kuluttaja-asiamies voi valvontavaltaansa kuuluvassa asiassa panna vireille kuluttajaryhmän puolesta edustajakannedirektiivin 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua hyvitystoimenpidettä koskevan edustajakanteen toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sanotun valtion lainsäädännön mukaisesti, jos elinkeinonharjoittajan menettely on loukannut kuluttajaryhmän oikeuksia Suomessa.

Kuluttajien yhteisiä etuja edistävä järjestö, jonka oikeusministeriö on nimennyt oikeutetuksi yksiköksi rajat ylittäviä edustajakanteita varten, voi sääntömääräiseen tarkoitukseensa kuuluvassa asiassa kuluttajaryhmän puolesta panna vireille 1 momentissa tarkoitettua edustajakanteen toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sanotun valtion lainsäädännön mukaisesti.

Oikeusministeriö ilmoittaa 1 momentissa tarkoitettua viranomaisen sekä sen tehtävät Euroopan komissiolle edustajakannedirektiivin 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua luetteloa varten. Edellä 2 momentissa tarkoitettujen järjestöjen ilmoittamisesta säädetään kuluttajien yhteisiä etuja edistävien järjestöjen nimeämisestä oikeutetuiksi yksiköiksi annetussa laissa (1102/2022).

4 c §

Järjestön nimeäminen oikeutetuksi yksiköksi

Järjestön nimeämisestä oikeutetuksi yksiköksi ja nimeämiselle asetetuista vaatimuksista säädetään kuluttajien yhteisiä etuja edistävien järjestöjen nimeämisestä oikeutetuiksi yksiköiksi annetussa laissa.

1103/2022

7 §

Ilmoituksen sisältö

Kantajan toimittaman ilmoituksen tulee sisältää:

- 1) lyhyt kuvaus asiasta ja esitettävistä vaatimuksista;
 - 2) kuvaus ryhmästä, jonka puolesta kanne on nostettu;
 - 3) kantajan yhteystiedot; sekä
 - 4) tieto siitä, miten ryhmään ilmoitaudutaan ja ilmoittautumiselle asetetusta määräajasta sekä mahdollisesta ilmoittautumismaksusta.
- — — — —

8 §

Ryhmän jäsenyys

Määritelmän mukainen ryhmän jäsen, joka asetetussa määräajassa on toimittanut kantajalle kirjallisen ilmoituksen halukkuudestaan osallistua ryhmäkanteeseen, kuuluu ryhmään. Jos kanteen on nostanut oikeutetuksi yksiköksi nimetty järjestö, kantaja voi edellyttää ryhmäkanteeseen osallistuvalla kohtuullisen ilmoittautumismaksun suorittamista.

— — — — —

15 a §

Tuomiosta tai muusta ratkaisusta ilmoittaminen ryhmän jäsenille

Kantaja ilmoittaa ryhmän jäsenille annetusta tuomiosta ja muista tuomioistuimen ratkaisuista.

Kantajan vaatimuksesta tuomioistuin voi velvoittaa vastaajan antamaan ryhmän jäsenille I momentissa tarkoitetut tiedot.

18 a §

Ryhmäkanteista tiedottaminen

Kantajan on annettava verkkosivustollaan tietoa suunnitelluista ja nostetuista ryhmäkanteista, ryhmäkanteiden käsittelyvaiheesta sekä käsittelyn päättymisestä ja lopputuloksesta.

Tämä laki tulee voimaan 25 päivänä kesäkuuta 2023.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireillä olleiden asioiden käsittelyyn sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 20.12.2022

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson